

PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL PRITARIMO PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS 2015-2017 M. PROGRAMOS 2016 METŪ PRIEMONIŲ PLANO ĮGYVENDINIMO ATASKAITAI

2017 m. vasario 15 d. Nr. T1- 29
Plungė

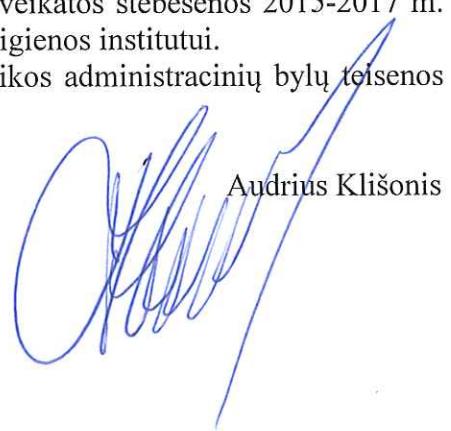
Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietas savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu, Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488, Plungės rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ū i a :

1. Pritarti Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2015-2017 m. programos 2016 metų priemonių plano įgyvendinimo ataskaitai (pridedama).

2. Igalioti Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro l. e. p. direktorię Daivą Zablockienę pateikti Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2015-2017 m. programos 2016 metų priemonių plano įgyvendinimo ataskaitą Higienos institutui.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Audrius Klišonis

PRITARTA
Plungės rajono savivaldybės
tarybos 2017 m. vasario 15 d.
sprendimu Nr. T1- 29

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 93-2, LT-90160 Plungė
Tel. (8 448) 52 034, el. p. vsbiuras@plunge.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302415311

PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS 2015-2017 METŲ PROGRAMOS

2016 m. ATASKAITA

Nr. AT101124

Plungė, 2017

TURINYS

IVADAS.....	3
1. BENDROJOJI DALIS.....	3
1.1. Pagrindinių stebėsenos rodiklių savivaldybėse analizė ir Interpretavimas („šviesoforas“).....	3
2. SPECIALIOJI DALIS.....	6
2.1. Plungės rajono mokyklinio amžiaus vaikai, nesimokantys mokykloje.....	6
2.2. Plungės rajono savivaldybei pavaldžių stacionarinių ASPI paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pasitenkinimo lygis.....	7
2.3. Plungės rajono gyventojų dalyvavimas atrankinėse prevencinėse programose	8
3. STEBĖSENOS VEIKLA PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖJE	10
3.1. Plungės rajono bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių ir ikimokyklines ugdymo įstaigas lankančių vaikų profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenų analizė 2016-2017 m. m.	10
3.2. Plungės rajono savivaldybės maudyklų vandens kokybės 2016 metų ataskaita.....	11
3.3. Plungės rajono bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių kuprinių svérimo akcija 2016.....	12
APIBENDRINIMAS	13
REKOMENDACIJOS	14
PRIEDAI.....	16

IVADAS

Sveikata yra prigimtinė žmogaus teisė visiems piliečiams. *Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas* – nuolat rinkti, tvarkyti, analizuoti ir interpretuoti visuomenės sveikatą charakteriuojančius rodiklius, kad remiantis išsamia informacija apie savivaldybės bendruomenės sveikatos būklę, sveikatos rizikos veiksnius, būtų galima planuoti ir įgyvendinti savivaldybės visuomenės sveikatos gerinimo priemones; taip pat vykdyti visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų sklaidą bei tinkamai informuoti savivaldybės politikus, siekiant efektyvaus valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) bei savarankiškųjų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo savivaldybės teritorijoje.

2015 metų vasario 12 d. Plungės rajono savivaldybės taryba patvirtino Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2015-2017 m. programą ir Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2015-2017 m. planą. Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsena - savivaldybių lygiu, savivaldybių teritorijoje vykdoma visuomenės sveikatos stebėsena. Savivaldybės sveikatos stebėsena vykdoma, siekiant gauti išsamią informaciją apie visuomenės sveikatos būklę savivaldybės teritorijoje bei planuoti ir įgyvendinti vietines visuomenės sveikatos prevencijos priemones.

Ataskaitoje pateikiami ir aprašomi 2015 m. visuomenės sveikatos būklę Plungės rajono savivaldybėje atspindintys duomenys. Pateikiami rodikliai (iš Valstybės deleguotų savivaldybėms visuomenės sveikatos stebėsenos pagrindinių rodiklių sąrašo projekto) atspindi, kaip įgyvendinami Lietuvos sveikatos programos (toliau – LSP) tikslai bei jų uždaviniai. LSP iškeltų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo savivaldybėse stebėsenai, parengtas baigtinis pagrindinių rodiklių sąrašas (toliau – PRS), kurį sudaro 51 unifikuotas rodiklis, geriausiai apibūdinantis LSP siekinius (kai kurių PRS projekte numatytu rodiklių šiame leidinyje nepateiksime, nes jiems ketinama rengti skaičiavimo metodologijas ir vykdyti jų stebėseną, patvirtinus rodiklių sąrašą ministro įsakymu).

Ataskaita parengta naudojant oficialius statistikos šaltinius. Rengiant ataskaitą vadovautasi Higienos instituto Sveikatos informacijos centro (HI SIC) parengtu spaudiniu „Visuomenės sveikatos būklė savivaldybėse 2015 m.“.

Visi rinkti duomenys yra gaunami iš Higienos instituto sveikatos informacijos centro, Lietuvos statistikos departamento, UAB „Plungės vandenys“, Aplinkos apsaugos agentūros, Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento, Tuberkuliozės registro ir kitų viešai skelbiamų duomenų ir statistinių ataskaitų, kompiuterizuotų duomenų bazų ir registrų, o viešai neprieinamų duomenų yra prašoma iš jų valdytojų.

1. BENDROJI DALIS

1.1. PAGRINDINIŲ STEBĖSENOS RODIKLIŲ SAVIVALDYBĖSE ANALIZĖ IR INTERPRETAVIMAS („ŠVIESOFORAS“)

Pagrindinio rodiklių sąrašo analizė ir interpretavimas („šviesoforo“ kūrimas) atliekamas palyginant praėjusių metų Plungės rajono savivaldybės rodiklius su Lietuvos vidurkiu. Vadovaujantis „šviesoforo“ principu, visos 60 Lietuvos savivaldybių suskirstytos į 5 grupes (po 12 savivaldybių kiekvienoje grupėje):

PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis atspindi geriausią situaciją, priskiriamos savivaldybių su geriausiais rodikliais grupei ir žymimos **žalia spalva**;
- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis rodo prasčiausią situaciją, priskiriamos savivaldybių su prasčiausiais rodikliais grupei ir žymimos **raudona spalva**;
- likusių 36 savivaldybių rodiklio reikšmės žymimos **geltona spalva**. Šių savivaldybių rodikliai interpretuojami kaip atitinkantys Lietuvos vidurkį.

PRS analizės ir interpretavimo tikslas- įvertinti, kokia esama gyventojų sveikatos ir sveikatą lemiančių veiksnių situacija savivaldybėje, įvertinant Lietuvos sveikatos programos tikslų ir uždaviniių įgyvendinimo kontekste, ir kokių intervencijų / priemonių reikia imtis, siekiant stiprinti savivaldybės gyventojų sveikatą ir mažinti sveikatos netolygumus.

Plungės rajono savivaldybės gyventojų visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitoje analizuojamų rodiklių duomenys ir jų interpretavimas pateikiami priede (1 lentelėje „*Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių profilis*“).

Remdamiesi profilio rodikliais ir jų interpretavimo rezultatais („šviesoforas“ ir santykis) pasirinkome 3 pagrindinio rodiklių sąrašo reikšmes, kurių rodiklis ar pokyčio kryptis prasčiausiai palyginti su kitomis savivaldybės profilio reikšmėmis (raudonos spalvos pagrindinių rodiklių sąrašo reikšmės). Sudarėme Plungės rajono savivaldybės probleminių visuomenės sveikatos sričių (temų) sąrašą. Šiose srityse atlikome atrinktų rodiklių detalesnę analizę ir vertinimą. Parengėme pasiūlymus.

Iš 1 lentelėje „*Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių profilis*“ pateiktų PRS rodiklių reikšmių Plungės rajono savivaldybėje palyginimo su atitinkamu Lietuvos vidurkio rodikliu matyti, kad (žalioji zona):

- Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas dėl savižudybių (X60-X84) 100 tūkst. gyv. Plungės r. sav. buvo geresnis nei šalies;
- Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyv.
- Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas dėl išorinių priežascių (V01-Y98) 100 tūkst. gyv. yra geresni nei Lietuvos vidurkis;
  - Transporto įvykiuose patirtų traumų (V00-V99) skaičius 100 000 gyv.;
  - Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai versti mažmenine prekyba tabako gaminiais;
  - Kūdikių, išimtinai žindytų iki 6 mėn. amžiaus, dalis;
  - Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius;
  - Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 100 000 gyv.;
  - Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas nuo piktybinių navikų (C00-C97) 100 tūkst. gyv.;
  - Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas nuo cerebrovaskulinė ligų (I60-I69) 100 000 gyv.;
  - Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 100 000 gyv.

Šių Plungės rajono savivaldybės rodiklių reikšmės patenka į prasčiausią savivaldybių kvantilių grupę (raudonoji zona):

- Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose 1 000 gyv.;
- Savivaldybei pavaldžių stacionarines ASPI paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pacientų pasitenkinimo lygis;

- Kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumas 1 000 gyvų gimusių kūdikių;
- Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi vaikų krūmininių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje;

Kiti rodikliai patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančią kvantilių grupę ([geltonoji zона](#)).

Detali analizė, kaip prioritetinės sveikatos problemos, pasirinkti šie rodikliai:

- Plungės rajono mokyklinio amžiaus vaikai, nesimokantys mokykloje;
- Plungės rajono savivaldybei pavaldžių stacionarinių ASPĮ paslaugas teikiančių asmenų sveikatos priežiūros įstaigų pasitenkinimo lygis;
- Plungės rajono gyventojų dalyvavimas atrankinėse prevencinėse programose (dalies analizės apims raudonos ir geltonos zonų rodiklius).

2015 m. Plungės rajono savivaldybėje gyveno 35 783 žmonės. 47,18 proc. Plungės r. sav. gyventojų sudarė vyrai 52,82 proc. – moterys. Lyginant su ankstesniais metais gyventojų skaičius sumažėjo 1,4 proc. Vaikai iki 17 m. sudarė 19,12 proc., 18-44 m. 34,06 proc., 45-64 amžiaus asmenys sudarė 28,26 proc., 65+ sudarė 27,69 proc.

2015 m. Plungės r. sav. vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė 74,9 metai (šalyje 74,5 metai). 2015 m. pagyvenusių 65 ir vyresnių amžiaus žmonių skaičius, tenkantis 100 vaikų iki 15 m. amžiaus buvo 135. Kaip ir ankstesniais metais didžioji dalis rajono gyventojų gyveno mieste (52,4 proc.) likę kaime (47,61 proc.).

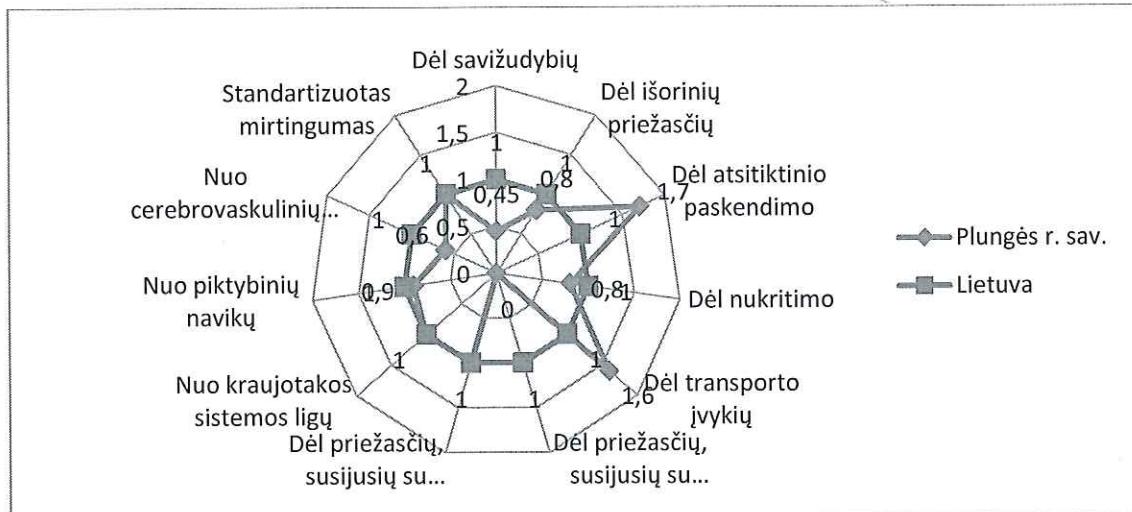
1 000 Plungės r. sav. gyv. teko 11,2 gimusių kūdikių. Lyginant su ankstesniais metais gimstamumas išaugo penktadaliu. Rajone natūralus priegaugis 1 000 gyv. išlieka neigiamas (-2,3). 1 000 rajono gyventojų tenka 8,2 santuokos ir 3,2 ištuokos.

Mirtingumo statistika reikšminga, nes ji rodo bendrą gyventojų sveikatos būklę, sveikatos priežiūros veiksmingumą ir kokybę, sveikatos netolygumus bei sveikatos priežiūros prieinamumą. Todėl pateikiame mirtingumo rodiklių pagal pagrindines mirties priežastis analizę- palyginimą Plungės rajono savivaldybėje ir Lietuvoje (pagal apskaičiuotą Plungės raj. ir Lietuvos vidurkio santykį, „šviesoforo“ principas).

Plungės rajono savivaldybėje 2015 m. mirtingumas buvo mažesnis už Lietuvos vidurkį 6,25 proc. (Plungės r. sav.- 1 350 mirusieji 100 tūkst. gyv., šalies- 1 440 mirusieji 100 tūkst. gyv.). Lyginant su ankstesniais metais rajono savivaldybėje mirtingumas išliko panašus.

Tiksliausiai vyru ir moterų mirtingumo skirtumas rodo standartizuoti mirtingumo rodikliai (mirusiuju skaičius 100 tūkst. gyventojų pagal Europos standartą, kai eliminuojamas amžiaus ir lyties veiksny). 2015 m. Plungės r. sav. vyru (1 081,18/100 tūkst.) standartizuotas mirtingumo rodiklis buvo 1,6 karto didesnis negu moterų (669,36/100 tūkst.) (1 pav.)

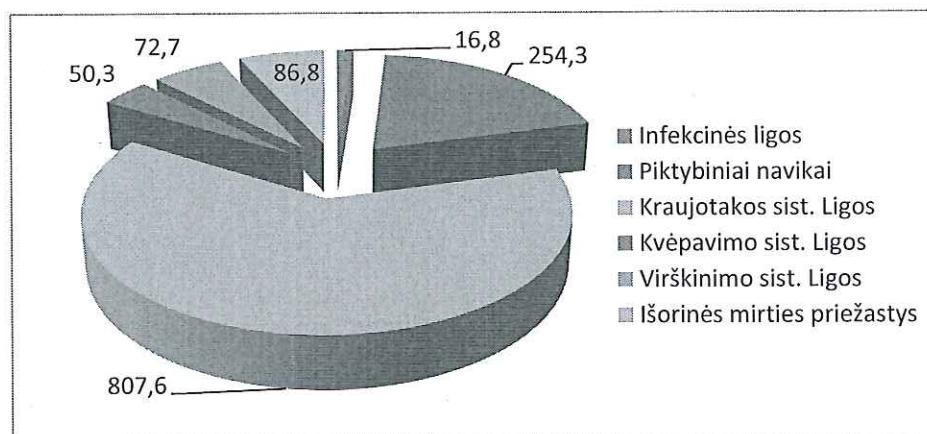
**PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

1 pav. Standartizuotas Plungės r. sav. mirtingumo rodiklių (100 tūkst. gyv.) palyginimas su Lietuvos vidurkiu, 2015 m.

Šaltinis: Higienos institutas Sveikatos informacijos centras

2015 m. Plungės r. sav. pagrindinės mirties priežastys išliko tos pačios kaip ir ankstesniais metais: kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai ir išorinės mirties priežastys. Dėl šių priežasčių mirė 8 iš 10 Plungės r. sav. gyventojų. 100 tūkst. rajono gyventojų teko 807,6 mirtys dėl kraujotakos sistemos ligų, 254,3 dėl piktybinų navikų, 86,6 dėl išorinių mirties priežasčių (2 pav.). 100 tūkst. gyv. teko 1 267,6 vyrų ir 1 423,2 moterų mirčių. 2015 m. dažniau mirė kaimo gyventojai, nei miesto (atitinkamai 1 361,9 ir 1 338,74).

2 pav. Mirusieji pagal priežastis 100 tūkst. Plungės r. sav. gyventojų 2015 m.

Šaltinis: Higienos institutas Sveikatos informacijos centro

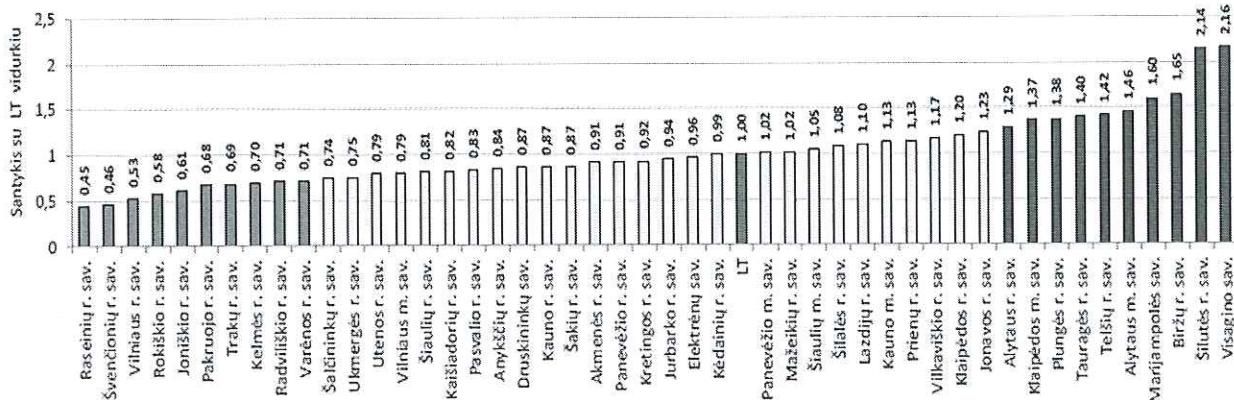
2. SPECIALIOJI DALIS

2.1. PLUNGĖS RAJONO MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKAI, NESIMOKANTYS MOKYKLOJE

Lietuvoje visi mokyklinio amžiaus vaikai (privalomas mokyklinis amžius nuo 2012–2013 m. laikomas nuo 7 iki 16 metų) privalo mokytis pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas.

PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

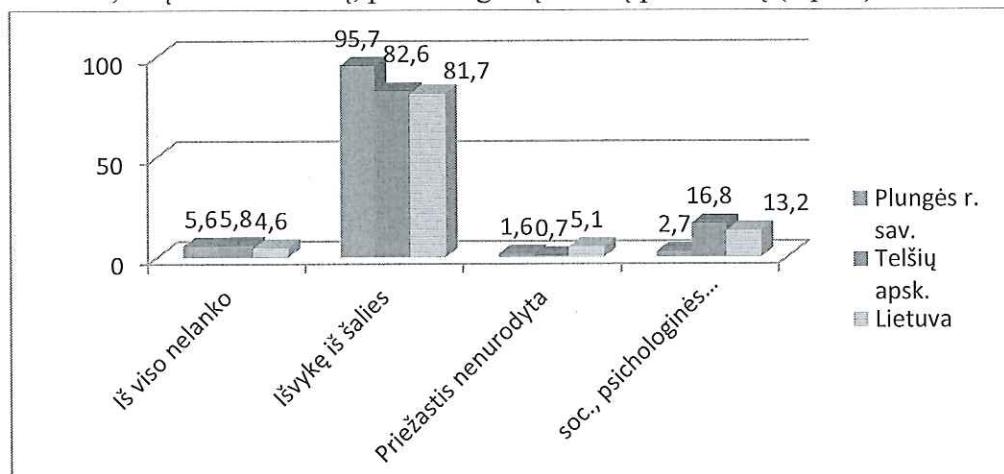
2014–2015 mokslo metais Plungės rajono savivaldybės mokyklose nesimokė 258 mokyklinio amžiaus vaikai (5,8 proc. visų mokyklinio amžiaus vaikų). Daugiausiai vaikų nelankė mokyklos Vilniaus m. savivaldybėje – 2058 mokyklinio amžiaus vaikai, mažiausiai nelankančiųjų mokyklos buvo Neringos savivaldybėje – 14 vaikai (3 pav.). Dažniau mokyklų nelanko berniukai, nei mergaitės (56,2 proc. ir 43,8 proc.).

3 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1000 gyv.

Šaltinis: Higienos institutas Sveikatos informacijos centro

Mokyklos nelankymo priežastys įvairios: vaikai su tévais išvykę iš šalies, mokyklos nelanko dėl socialinių, psichologinių ir kitų priežasčių. Plungės r. sav. 9 iš 10 mokyklos nelankymo dėl išvykimas iš šalies, likę dėl socialinių, psichologinių ar kitų priežasčių (4 pav.).

4 pav. Mokyklinio amžiaus vaikai, nesimokantys mokykloje pagal priežastis 2015 m. Plungės r. sav., Telšių apsk., Lietuvoje (proc.)

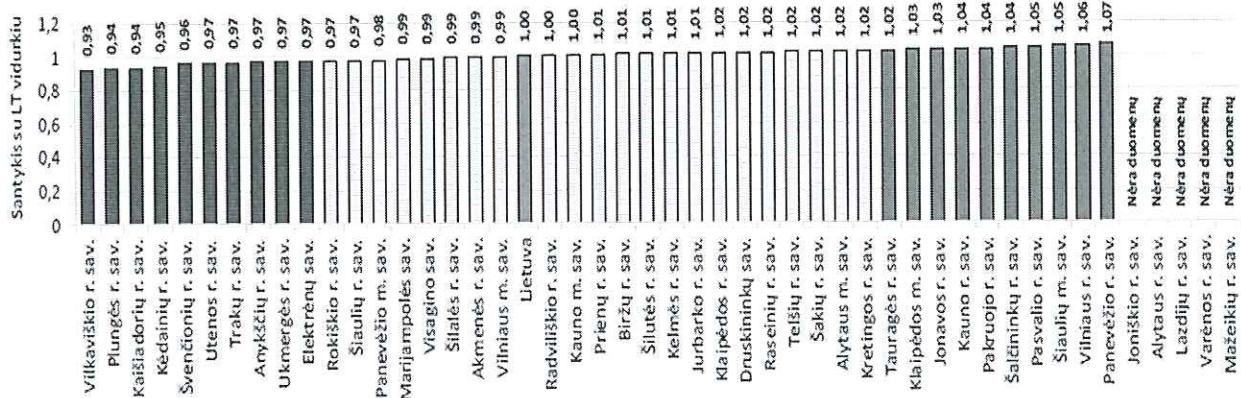
Šaltinis: Statistikos departamentas

2.2. PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBEI PAVALDŽIŲ STACIONARINIŲ ASPI PASLAUGAS TEIKIANČIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ PASITENKINIMO LYGIS

Savivaldybei pavaldžios stacionarinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios asmens sveikatos priežiūros įstaigos (ASPI) pacientų pasitenkinimo lygis yra per kalendorinius metus užpildytų vertinimo anketų balų sumos aritmetinis vidurkis. Savivaldybės rodiklis rastas

**PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

apskaičiavus jai priklausančių ASPI, įvertinusį pacientų pasitenkinimo lygi, svertinį vidurkį. Didžiausias pacientų pasitenkinimo lygis buvo Panevėžio r. (20,0 balų), o mažiausi – Vilkaviškio r. ir Plungės r. savivaldybėse (17,4 ir 17,8 balai) savivaldybėse (5 pav.)

5 pav. Savivaldybei pavaldžių stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pacientų pasitenkinimo lygis balais (vidutinės reikšmės)

Šaltinis: Higienos institutas Sveikatos informacijos centras ir Valstybinė sveikatos akreditavimo tarnyba

2.3. PLUNGĖS RAJONO GYVENTOJŲ DALYVAVIMAS ATRANKINĖSE PREVENCINĖSE PROGRAMOSE

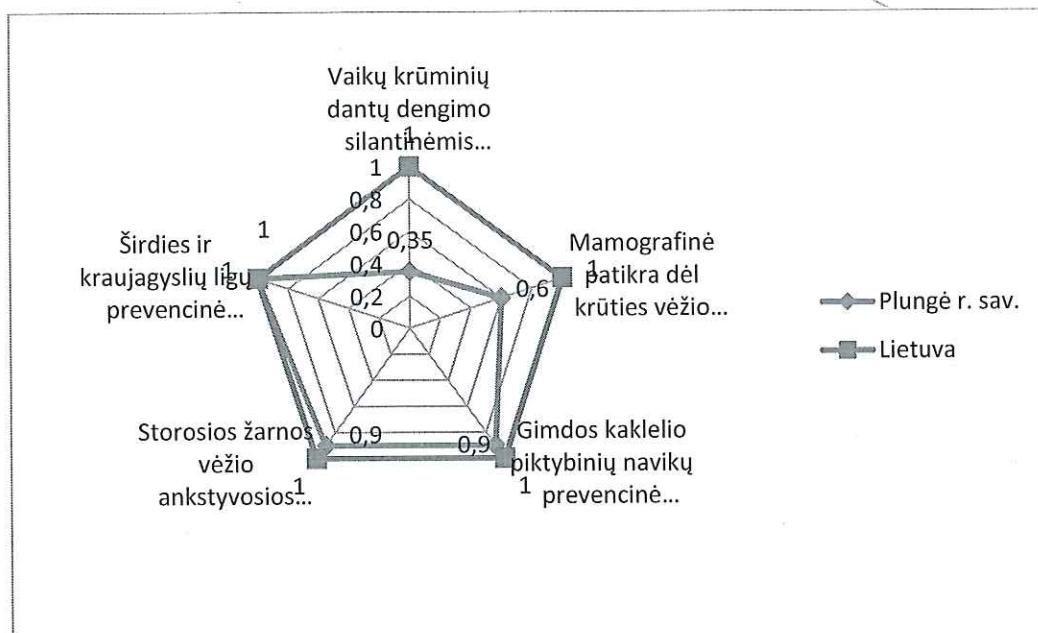
Prevencinės profilaktinės programos, tai puikus būdas sumažinti sergamumą dantų ligomis, bei sumažinti mirtingumą dėl gimdos kaklelio, krūties, storosios žarnos vėžio ir, širdies ir kraujagyslių ligų. Plungės r. sav. atliekamos profilaktinės prevencinės programos:

- Vaikų krūminių dantų dengimas silantinėmis medžiagomis;
- Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencija;
- Priešinės liaukos (prostatos) vėžio ankstyvoji diagnostika;
- Storosios žarnos vėžio ankstyvoji diagnostika;
- Širdies ir kraujagyslių ligų

Krūties vėžio ankstyvoji diagnostika atliekama aplinkiniuose rajonuose.

2015 m. Plungės r. sav. pasitikrinusių dėl gimdos kaklelio, storosios žarnos vėžio ir širdies ir kraujagyslių ligų skaičius buvo panašus kaip ir šalies vidurkis. Kur kas rečiau buvo tikrintasi dėl krūties bei dalyvauta vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis (6 pav.).

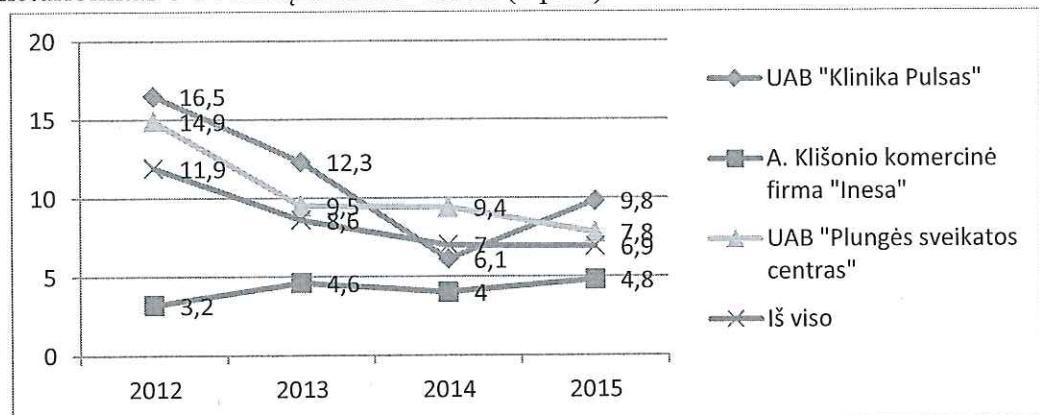
**PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

6 pav. 2015 m. Plungės r. sav. gyventojų dalyvavusių preventinėse profilaktinėse programose santykis su Lietuvos vidurkiu

Šaltinis: Higienos institutas Sveikatos informacijos centras; Šiaulių TLK

Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa skirta vaikams nuo 6 iki 14 metų. Silantai - tai medžiagos, kurios apsaugo nuo dantų éduonies (karieso). Silantais dengiami tik sveiki, nesugedę nuolatiniai krūminiai dantys. 2012 - 2015 m. laikotarpiu Plungės r. sav. vaikų dalyvavusių šioje programe skaičius sumažėjo 1,7 karto, ir programe dalyvavo 223, tai yra kas keturioliktas 6-14 metų amžiaus vaikas (7 pav.)

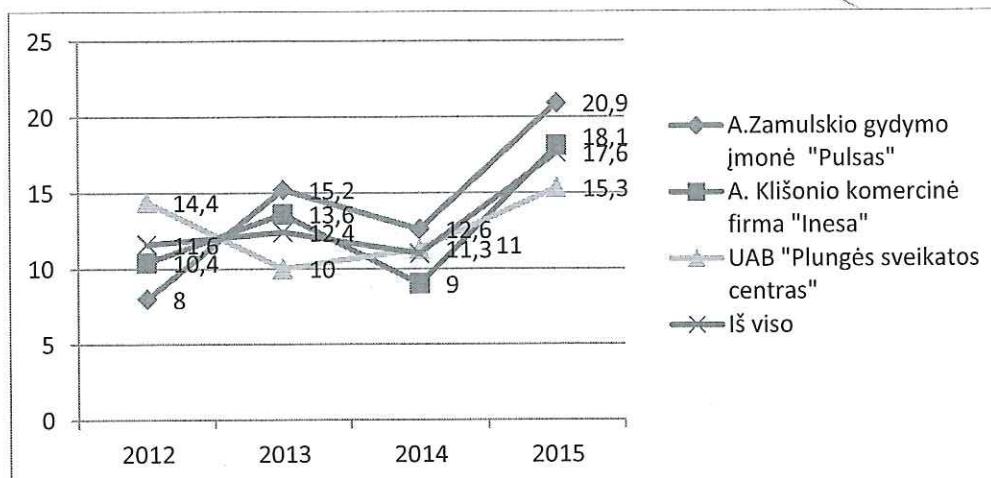

7 pav. Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programe dalyvavę vaikai (proc.) pagal pirminius sveikatos centrus 2012-2015 m.

Šaltinis: Šiaulių TLK duomenys

Atrakinė mamografinės patikros dėl krūties vėžio programa skirta moterims nuo 50-69 metų. Ši programe vykdoma aplinkiniuose rajonuose mamografijos įrenginius turinčiuose sveikatos priežiūros įstaigose. 2012 - 2015 m. moterų dalyvavusių šioje programe skaičius kito. 2015 m. programe dalyvavo daugiau nei kas šešta tikslinio amžiaus Plungės gyventoja (11 proc.) (8 pav.). Nors kasmet moterų dalyvaujančių atrakinėje mamografinės patikros programe skaičius daugėja, bet vidurkis vis tiek išlieka mažesnis nei šalies.

**PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

8 pav. Atrankinėje mamografinės patikros dėl krūties vėžio programoje dalyvavusios moterys (proc.), Plungė r. sav. 2012-2015 m.

Šaltinis: Šiaulių TLK duomenys

3. STEBĖSENOS VEIKLA SAVIVALDYBĖJE

3.1. PLUNGĖS RAJONO BENDROJO LAVINIMO MOKYKLŲ MOKSLEIVIŲ IR IKIMOKYKLINES UGDYMO ĮSTAIGAS LANKANČIŲ VAIKŲ PROFILAKTINIŲ SVEIKATOS PATIKRINIMŲ DUOMENŲ ANALIZĖ 2016-2017 M. M.

Duomenys apie mokinį sveikatos būklę gaunami iš statistinės apskaitos formos Nr. 0.27-1/a. „Vaiko sveikatos pažymėjimas“. Išanalizavus duomenis nustatyta:

1. 2016-2017 m. m. profilaktiškai sveikatą pasitikrino 99,2 proc. Plungės rajono mokinį, iš jų 100 proc. pirmų klasių;
2. Visiškai sveiki ir neturintys nei vieno sutrikimo ar ligos buvo mažiau nei puse bendrojo lavinimo mokyklose besimokančių vaikų (49,73 proc.). Daugiausia visiškai sveikų mokinį užregistruojama priešmokyklinio ugdymo grupėse (PUG) ir 1-5 klasėse;
3. Dažniausiai mokiniams nustatomi regos, kraujotakos, skeleto-raumenų sistemos sutrikimai ir dantų ligos;
4. 2016-2017 m. m. regos sistemos sutrikimai nustatyti dažniau nei kas ketvirtam moksleiviui. Dažniausiai šie sutrikimai nustatomi vyresnių klasių mokiniams, rečiausiai PUG ir pradinių klasių mokiniams. Pastebima tendencija, kad kuo mokiniai vyresni, tuo dažniau jiems diagnozuojami regos sutrikimai.
5. Kraujotakos sistemos sutrikimai dažniausiai buvo diagnozuojami vyresnių klasių moksleiviams (8-12 kl).
6. Skeleto-raumenų sistemos sutrikimai dažniausiai nustatyti 6-11 klasių moksleiviams.; 4 iš 10 skeleto-raumenų sistemos sutrikimų turinčių vaikų nustatyta skoliozėm, o 3 iš 10 – netaisyklinga laikysena;
7. 2016-2017 m. m. dešimtadalio visų pasitikrinusių mokinį, dantys buvo visiškai sveiki. Likusiuju mokinį dantys buvo pažeisti éduonies, plombuoti ar išrauti.
8. Plungės rajono mokinį su nustatyta sumažėjusi kūno mase, 4,4 proc. – su padidėjusia.
9. 93,2 proc. rajono mokinį priskiriami pagrindinei kūno kultūros grupei, likusieji 6,8 proc. - parengiamajai, specialiajai grupei arba nuo kūno kultūros pamokų yra atleisti;

10. Plungės rajono bendrojo lavinimo mokyklų pirmų klasių mokiniams dažniausiai nustatomos regos, skeleto-raumenų sistemos, kraujotakos sistemos sutrikimai ir dantų ligos.
11. 2016/2017 m. m. profilaktiškai sveikatą pasitikrino 100 proc. Plungės rajono ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankantys vaikai;
12. iš 10 vaikai yra visiškai sveiki, t.y. neturi nei vieno sutrikimo ar užregistruotos diagnozės;
13. Daugiau, nei pusės vaikų profilaktiškai pasitikrinusių sveikatą turi éduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų;
14. Dažniausiai yra nustatoma kraujotakos sistemos, regos, kvépavimo sistemos, nervų sistemos sutrikimai ir dantų ligos;
15. Normalus KMI nustatytas 99 proc. Likusiems vaikams nustatytas per mažas ir per didelis kūno svoris;
16. 2016/2017 m. m. 99 proc. vaikai lankantys ikimokyklinės ugdymo įstaigas buvo priskirti pagrindinei kūno kultūros grupei, likę - parengiamajai, specialiajai kūno kultūros grupei arba yra atleisti nuo kūno kultūros užsiémimų.

3.2. PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS MAUDYKLŲ VANDENS KOKYBĖS 2016 METŪ ATASKAITA

Savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 11 d. sprendimu Nr. T1-25 „Dėl Plungės rajono savivaldybės Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2016 metų priemonių plano patvirtinimo“ buvo patvirtintas Plungės rajono savivaldybės Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2015 metų priemonių planas ir Plungės rajono maudymosi vietų vandens kokybės stebėsenos programos finansavimas.

Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras 2016 m. gegužės – rugsėjo mėn. vykdė Plungės rajono maudyklų vandens kokybės stebėseną. Siekdamas apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, sumažinti maudyklų taršą ir prisidėti prie maudyklų vandens kokybės gerinimo, Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras rinko informaciją ir reguliarai teikė informaciją rajono gyventojams apie maudyklų vandens kokybę.

Maudyklų vandens tyrimai buvo atliekami vadovaujantis HN92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. V-212 „Dėl Lietuvos higienos normos HN92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė patvirtinimo“ nuostatomis. Maudyklų vandens kokybės tyrimai buvo pradėti 2 savaitės iki maudymosi sezono pradžios, t. y. nuo gegužės 24 dienos, ir reguliarai atliekami 2 kartus per mėnesį (birželis, liepa, rugpjūtis) iki rugsėjo 13-osios. Vandens tyrimus atliko Nacionalinės visuomenės priežiūros laboratorijos Klaipėdos skyrius.

Maudyklų vandens kokybės vertinimas atliekamas remiantis dviejų mikrobiologinių parametrų - žarninių enterekokų ir žarninių lazdelių (E.coli) - duomenų rinkiniu, kurį sudaro stebėsenos duomenys.

Iš viso per maudymosi sezoną Plungės rajono savivaldybės paplūdimiuose buvo atlikti 84 mikrobiologiniai tyrimai. Iš „Plokštinės“, „Beržynėlio“, „Ąžuolų salos“ stovyklaviečių, Platelių miestelio, „Linelio“, Beržoro ežero maudymosi vietų paimta po 9 vandens mēginius, iš Babrungo upės prie Videntiekio g., Gandingos tvenkinio, maudymosi vietų prie kolektyvinių sodų Kaušėnų kaime, Gandingos tvenkinio (prie irklavimo bazės) ir Babrungo upės (prie buvusios pirties pastato S. Neries g., Plungė m.) buvo paimta po 6 vandens mēginius.

Tyrimų rezultatai parodė, kad visų maudyklų vandens kokybę atitiko Lietuvos higienos normos HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reglamentuotus vandens kokybės reikalavimus, ir juose maudytis buvo galima.

Nuolaužų, plūduriuojančių medžiagų, dervų likučių, stiklo, plastiko, gumos ir kitų liekanų per maudymosi sezoną nebuvo pastebėta.

2016 m. gegužės-rugsėjo mėn. Plungės rajono „Plokštinės“, „Beržynėlio“, „Ažuolų salos“ stovyklavietėse, „Linelio“, Beržoro ežero ir Platelių miestelio maudymosi vietose, prie Babrungo upės Vandentiekio g., Gandingos tvenkinio, maudymosi vietose prie kolektyvinių sodų Kaušėnų kaime ir Gandingos tvenkinio prie irklavimo bazės, Babrungo upės (prie buvusios pirties pastato S. Neries g., Plungės m.) buvo vykdoma akcija „Būkite atsargūs prie vandens“. Akcijos metu Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos specialistės maudymo vietose kabino platus, poilsiautojams dalijo informaciją apie vandens kokybę ir atliktus tyrimus maudymosi vietose, aiškino, kaip būti saugiems prie vandens, kaip išvengti saulės smūgio, taip pat buvo mokoma, kaip suteikti pirmąją pagalbą skėstančiajam. (Pav. Informacinė medžiaga „Būkite atsargūs prie vandens“).

Maudymosi sezono metu apie gautus tyrimų rezultatus buvo informuojami visi Plungės rajono savivaldybės gyventojai per žiniasklaidą. Apie stebimų maudyklų vandens kokybę maudymosi sezono gyventojai taip pat galėjo sužinoti Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro internetiniame puslapyje <http://plungesvsb.lt/> ir Plungės rajono savivaldybės internetiniame puslapyje <http://www.plunge.lt/>.

3.3. PLUNGĖS RAJONO BENDROJO LAVINIMO MOKYKLŲ MOKSLEIVIŲ KUPRINIŲ SVĒRIMO AKCIJA 2016

Siekdamai išsiaiškinti ar egzistuoja sunkios mokyklinės kuprinės problema Plungės rajono savivaldybėje, Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras kartu su partneriais (Plungės rajono savivaldybės švietimo, kultūros ir sporto skyriumi ir Plungės rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklomis) 2016 m. rugsėjo 19- 30 dienomis vykdė kuprinių svērimų akciją. Kuprinių svērimo akcijos tikslas-atkreipti mokinį ir jų tévelių/globėjų dėmesį į mokyklinės kuprinės svorį ir turinį bei galimą sunkios kuprinės poveikį vaiko sveikatai. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistėms, dirbančios mokyklose, pirmiausia pasvérė akcijoje dalyvavusius vaikus, po to jų pilnas ir tuščias kuprines, įvertino, kokią kūno masę siekiančias kuprines (atitinkamai 9,7 proc. ir 8,4 proc.);

- 4,4 proc. mokinį, nešioja 15 proc. ir daugiau, sunkesnes kuprines, nei jų esamas svoris. 10-15 proc. mokinio svorio kuprines, nešiojo 3 iš 10 akcijoje dalyvavusių mokinį;
- Dažniausiai 15 proc. ir sunkesnes kuprines nešiojo penkoje klasėje besimokantys mokiniai;
- Pasvérus mokinius ir jų kuprines paaiškėjo, kad daugiau mergaičių, nei berniukų nešioja sunkesnes, daugiau kaip 15 proc. jų kūno masę siekiančias kuprines (atitinkamai 9,7 proc. ir 8,4 proc.);
- Daugiau nei ketvirtadalis berniukų tuščios kuprinės buvo sunkesnės nei 700 g.;
- Beveik visi moksleivių nešioja kuprines su dviem diržais;

- Penktadalio moksleivių mokyklinių kūdikių šonuose nėra pritvirtintų atšvaitų (21,75 proc.).

APIBENDRINIMAS

- Gyventojų skaičius kasmet mažėja. Didesnę gyventojų dalį sudaro moterys ir mieste gyvenantys asmenys;
- gimstamumas išaugo 20 proc. ir 1 000 gyv. teko 9,3 gimusių kūdikių;
- mirtingumas buvo mažesnis už Lietuvos (6,25 proc.). 1 000 gyv. teko 13,5 mirusieji;
- pagrindinės mirties priežastys išliko tos pačios kaip ir ankstesniais metais: kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai ir išorinės mirties priežastys
  - dažniau miršta vyrai nei moterys (14,17 ir 13,01 1 000 gyv.) ir kaime gyvenantys žmonės (atitinkamai 15,13 ir 12,13 1 000 gyv.);
  - 2014–2015 mokslo metais Plungės rajono savivaldybės mokyklose nesimokė 258 mokyklinio amžiaus vaikai (5,8 proc. visų mokyklinio amžiaus vaikų);
  - Plungės r. sav. 9 iš 10 mokyklos nelankymo dėl išvykimas iš šalies, likę dėl socialinių, psichologinių ar kitų priežasčių;
  - Savivaldybės rodiklis rastas apskaičiavus jai priklausančių ASPI, įvertinus ių pacientų pasitenkinimo lygi, svertinį vidurkį. Didžiausias pacientų pasitenkinimo lygis buvo Panevėžio r. (20,0 balų), o mažiausiai – Vilkaviškio r. ir Plungės r. savivaldybėse (17,4 ir 17,8 balai) savivaldybėse; 2015 m. Plungės r. sav. pasitikrinusiu dėl gimdos kaklelio, storosios žarnos vėžio ir širdies ir kraujagyslių ligų skaičius buvo panašus kaip ir šalies vidurkis;
  - 2012-2015 m. laikotarpiu Plungės r. sav. vaikų dalyvavusių silantavimo programoje skaičius sumažėjo 1,7 karto, ir programoje dalyvavo kas keturioliktas 6-14 metų vaikas (223 vaikai);
  - 2015 m. atrankinėje magografinės patikros dėl krūties vėžio programoje dalyvavo daugiau nei kas šešta tikslinio amžiaus Plungės gyventoja (11 proc.). Nors kasmet moterų dalyvaujančių atrankinėje mamografinės patikros programoje skaičius daugėja, bet vidurkis vis tiek išlieka mažesnis nei šalies; 2016-2017 m. m. profilaktiškai sveikatą pasitikrino 99,2 proc. Plungės rajono mokinį, iš jų 100 proc. pirmų klasių;
  - Visiškai sveiki ir neturintys nei vieno sutrikimo ar ligos buvo mažiau nei puse bendrojo lavinimo mokyklose besimokančių vaikų (49,73 proc.). Daugiausia visiškai sveikų mokinį užregistruojama priešmokyklinio ugdymo grupėse (PUG) ir 1-5 klasėse;
  - Dažniausiai mokiniams nustatomi regos, kraujotakos, skeleto-raumenų sistemos sutrikimai ir dantų ligos;
  - 2016-2017 m. m. dešimtadalio visų pasitikrinusiu mokinį, dantys buvo visiškai sveiki. Likusiu mokinį dantys buvo pažeisti éduonies, plombuoti ar išrauti.
  - Plungės rajono mokinį su nustatyta sumažėjusi kūno mase, 4,4 proc. – su padidėjusia.
  - 93,2 proc. rajono mokinį priskiriami pagrindinei kūno kultūros grupei, likusieji 6,8 proc. - parengiamajai, specialiajai grupei arba nuo kūno kultūros pamokų yra atleisti;
  - 2016-2017 m. m. Plungės rajono bendrojo lavinimo mokyklų pirmų klasių mokiniams dažniausiai nustatomos regos, skeleto-raumenų sistemos, kraujotakos sistemos sutrikimai ir dantų ligos.

- 7 iš 10 vaikai yra visiškai sveiki, t.y. neturi nei vieno sutrikimo ar užregistruotos diagnozės;
- Daugiau, nei pusės vaikų profilaktiškai pasitikrinusių sveikatą turi éduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų;
- Dažniausiai yra nustatoma kraujotakos sistemos, regos, kvépavimo sistemos, nervų sistemos sutrikimai ir dantų ligos;
- Normalus KMI nustatytas 99 proc. Likusiems vaikams nustatytas per mažas ir per didelis kūno svoris;
- 2016-2017 m. m. 99 proc. vaikai lankantys ikimokyklines ugdymo įstaigas buvo priskirti pagrindinei kūno kultūros grupei, likę - parengiamajai, specialiajai kūno kultūros grupei arba yra atleisti nuo kūno kultūros užsiémimų; Maudyklų vandens kokybės stebésena vyko 2016 m. gegužės – rugsėjo mėnesiais. Méginių imti iš 11-kos maudyklų ir maudymosi vietų;
- Paémus ir ištýrus mèginius nustatyta, kad Plungės rajono savivaldybėje įteisintų maudyklų kokybè išlieka puiki;
- 2016 m. rugsėjo 19- 30 dienomis vykdë kuprinių svérimų akciją.
- Iš viso akcijoje dalyvavo 630 (94 proc.) 3 ir 5 klasių mokiniai. Išanalizavus duomenis nustatyta:
  - 4,4 proc. mokinių, nešioja 15 proc. ir daugiau, sunkesnes kuprines, nei jų esamas svoris. 10-15 proc. mokinio svorio kuprines, nešiojo 3 iš 10 akcijoje dalyvavusių mokinių;
  - Dažniausiai 15 proc. ir sunkesnes kuprines nešiojo penktose klasėje besimokantys mokiniai;
    - Pasvérus mokinius ir jų kuprines paaiškėjo, kad daugiau mergaičių, nei berniukų nešioja sunkesnes, daugiau kaip 15 proc. jų kūno masę siekiančias kuprines (atitinkamai 9,7 proc. ir 8,4 proc.);
    - Daugiau nei ketvirtadalis berniukų tuščios kuprinės buvo sunkesnės nei 700 g.;
    - Beveik visi moksleivių nešioja kuprines su dviem diržais;
    - Penktadalio moksleivių mokyklinių kuprinių šonuose nèra pritvirtintų atšvaitų (21,75 proc.).

REKOMENDACIJOS

- Siekiant gerinti Plungės rajono savivaldybės gyventojų sveikatos bùklę, bùtina plétoti visų amžiaus grupių asmenų sveikatinimo veiklas.
- Gerinti tarpsektorinį bendradarbiavimą.
- Kelti specialistų, dalyvaujančių sveikatinimo veikloje, kvalifikaciją sveikatos stiprinimo klausimais.
  - Gerinti bendruomenės sveikatos raštingumą, vykdyti visuomenės švietimą per vietines informavimo priemones, teikiant mokslu pagrįstą informaciją apie sveikos gyvensenos principus, įgūdžių ugdymą ir ligų profilaktiką.
  - Skatinti gyventojus aktyviai dalyvauti Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro, švietimo ir sporto įstaigų organizuojamuose įvairiuose sveikatinimo veiklos renginiuose.

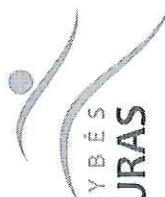

- Gerinti gyventojų informacijos sklaidos efektyvumą, atkreipti dėmesį į gyventojų, kuriems informacija skirta, amžių, išsilavinimą, užimtumą bei sveikatos būklę.
- Suteikti daugiau galimybių gyventojams stiprinti savo sveikatos raštingumą (dalyvauti seminaruose, konsultuotis su sveikatos priežiūros specialistais sveikatos stiprinimo ir gerinimo klausimais).
  - Siekiant didinti pasitikrinusiuju gyventojų skaičių profilaktinėse programose:
    - didinti valstybinių profilaktinių programų įgyvendinimo mastą;
    - ieškoti bendradarbiavimo būdų, kaip pasiekti aukštesnių valstybinių profilaktinių programų įgyvendinimo rodiklių;
    - raginti gyventojus reguliariai lankytis pas šeimos gydytoją ir profilaktiškai tikrintis sveikatą;
  - Siekiant gerinti mokyklinio ir ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikatą:
    - bendradarbiauti su mokyklų administracijomis, siekiant didinti profilaktiškai sveikatą pasitikrinusiu mokinių skaičių;
      - nuo 2010 m. kasmet sistemingai rinkti, saugoti, analizuoti ir vertinti mokinių profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenis bei stebeti šių duomenų kitimo tendencijas;
      - apibendrintus moksleivių sveikatos duomenis nuolat viešinti;
      - atsižvelgiant į mokinių sveikatos patikrinimų rezultatus, numatyti priemones ir vykdyti mokinių regos, skeleto-raumenų sistemas, nervų sistemos sutrikimų, dantų ligų prevenciją;
      - vykdyti lėtinių neinfekcinių ligų profilaktiką;
      - siekiant mažinti mokinių su padidėjusių ir sumažėjusių kūno svoriu skaičių, nuolat vykdyti mokinių mitybos įpročių tyrimus, skatinti sveiką mitybą bei fizinį aktyvumą;
      - norint iššiaiškinti vaikų sergamumo priežastis bei numatyti konkretius mokinių sveikatos prevencijos metodus bei priemones, atlirkti giluminius moksleivių sveikatos tyrimus;
      - į moksleivių sveikatos prevenciją vykdymą įtraukti mokyklų administracijas, pedagogus, tėvus (globėjus) ir kitus suinteresuotus asmenis.

Pirmame (1) lentelės stulpelyje pateikiami PRS suskirstyti pagal Lietuvos sveikatos programoje numatomus įgyvendinti tikslus ir uždaviniai. *Antrajame* (2) stulpelyje pateikiami atvejų skaičius savivaldybėje, *trečiąjame* (3) stulpelyje pateikiama Plungės rajono savivaldybės rodiklio reikšmė, *ketvirtajame* (4) – atitinkamo rodiklio Lietuvos vidurkio reikšmė, *penktajame* (5) – mažiausia reikšmė tarp visų savivaldybių, *šeštajame* (6) – didžiausia reikšmė tarp visų savivaldybių, *septintajame* (7) – savivaldybės rodiklio interpretavimas (reikšmės savivaldybėje santykis su Lietuvos vidurkos reikšme ir savivaldybės vietas tarpe visų savivaldybių pavaizdavimas pagal „šviesoforo“ principą).

1. Lentelė. Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių profilis

Rodiklis (1)	Atvejų skaičius savivaldybėje (2)	Savivaldybės reikšmė (3)	Lietuvos rodiklis (4)	Mažiausia rodiklio reikšmė (5)	Didžiausia rodiklio reikšmė (6)	Santykis savivaldybėje/Lietuva (7)
Strateginis tikslas – Pasiekti, kad 2025 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai						
Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė	-	74,99	74,5	69,1	76,8	1,01
Išvengiamas mirtingumas	169	34,99	34,4	27,6	47	1,02
Tikslas 1. Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį						
1.1. Sumažinti skurdo lygi ir nedarba						
Mirtingumas dėl savižudybių (X60-X84) 100 000 gyv.	5	13,97	30,84	13,97	113,81	0,45
Standartizuotas mirtingumas dėl savižudybių (X60-X84) 100 000 gyv.	5	17,6	30,4	15,0	75,5	0,45
Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose 1 000 gyv.	279	83,02	60,23	27,0	130,2	1,38
Socialinės rizikos šeimų skaičius 1 000 gyv.	151	4,22	3,4	1,1	8,5	1,26
Ilgalakio nedarbo lygis	466	2,03	2,5	0,6	9,0	0,81
Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyv.	-258	-9,53	-11,26	-5,5	-21,7	0,85
1.2. Sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu						
Mirtingumas dėl išorinių priežasčių rodiklis (V01-Y98) 100 000 gyv.	31	86,63	110,43	71,15	254,72	0,78
Standartizuotas mirtingumas dėl išorinių priežasčių rodiklis (V01-Y98) 100 000 gyventojų	31	90,1	109,75	80,0	169,1	0,78
Mokiniių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, skaičius 1 000 gyv.	1 075	218,94	219,5	106,8	496,4	1,0
Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyv.	1 300	36,33	38,1	17,0	89,5	0,95
Sergamumas tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyv.	20	55	41,9	10	115,8	1,34

PLUNGĖS RAIJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Tikslas 2. Sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamają aplinką

2.1. Kurti saugias darbo ir sveikas buities sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą

Asmeny, žuvusiu ir sunkiai sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, skaičius 10 000 darbingo amžiaus gyv.	0	0	1,0	0	3,0	0
Susižalojimo dėl nukritimo atvejuų skaičius (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje 10 000 gyv.	82	123,29	139,0	83,9	283,2	0,89
Darbingo amžiaus asmeny, pirmą kartą pripažintų neįgaliąis, skaičius 10 000 gyv.	172	80,05	68,9	44,8	126,3	1,16
Sergamumas žarnyno infekciniem ligomis (A00-A08) 10 000 gyv.	163	45,55	72,8	7,3	115,7	0,63
2.2. Kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikj						
Mirtingumas dėl atsitsirklinio paskendimo rodiklis (W65-W74) 100 000 gyv.	3	8,38	5,03	1,34	68,96	1,70
Standartizuotas mirtingumas dėl atsitsirklinio paskendimo rodiklis (W65-W74) 100 000 gyv.	3	8,39	4,94	0	18,1	1,70
Mirtingumas dėl nukritimo rodiklis (W00-W19) 100 000 gyv.	4	11,18	13,56	2,75	37,6	0,82
Standartizuotas mirtingumas dėl nukritimo rodiklis (W00-W19) 100 000 gyv.	4	10,32	13,8	0	37,7	0,82
2.3. Mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo ivykiuose skaičių						
Mirtingumas dėl transporto ivykių rodiklis (V00-V99) 100 000 gyv.	6	16,77	10,57	2,74	35,64	1,59
Standartizuotas mirtingumas dėl transporto ivykių rodiklis (V00-V99) 100 000 gyv.	6	16,88	10,5	0	30,2	1,59
Pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto ivykių 100 000 gyv.	2	5,59	3,86	0	10,8	1,45
Transporto ivykiuose patirtų traumų (V00-V99) skaičius 100 000 gyv.	15	41,92	65,7	28,4	151,9	0,64
2.4. Mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą						
J atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis tenkantis 1 kvadratiniam kilometriui	722	722	1 010			0,7
Viešai tiekiamo geriamojo vandens prieinamumas vartotojams, proc.	27 675	77,34				
Nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas vartotojams, proc.	24 297	67,9				

PLUNGĖS RAIJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Tikslas 3. Formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą

3.1. Sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą

Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, rodiklis 100 000 gyv.	0	0	5,13	0	26,1	0
Standartizuotas mirtingumas dėl narkotikų vartojimu, rodiklis 100 000 gyv.	0	0	5,22	0	26,08	0
Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, rodiklis 100 000 gyv.	9	25,15	25,2	67,89	5,94	1,00
Standartizuotas mirtingumas dėl alkoholio vartojimu, rodiklis 100 000 gyv.	9	24,69	24,9	8,9	64,3	1,00
Nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda (nusikalstimai)	16	44,71	65,65	0	269,1	0,68
Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais	166	215,56	173,5	120,4	312,7	1,24
Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais	194	184,45	149,7	82,9	270,4	1,23
3.2. Skatinoti sveikos mitybos įpročius						
Kūdikių, išimtinai žindytų iki 6 mėn. amžiaus, dalis	117	37,74	32,03	9,68	100	1,18
Tikslas 4. Užtikrinti kokybiškesnę ir efektyvesnę sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius						
4.1. Užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagristas mokslo įrodymais						
Išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1 000 gyv.	1 429	39,94	33,62	20,91	70,51	1,19
Išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto ir jo komplikacijų skaičius 1 000 gyv.	165	5,7	6,94	5,1	14	0,82
4.2. Plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą						
Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius	231	3,4	2,14	1	8	1,59
Šeimos medicinos paslaugas teikiančių gydytojų skaičius 10 000 gyv.	24	6,71	7,1	2,83	11,18	0,94
Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis vienam gyventojui	302 449	8,45	8,34	5,97	10,8	1,01
Savivaldybei pavaldžiu stacionarines ASP paslaugas teikiančių asmenų	1	17,58	18,77	17,39	20	0,94

PLUNGĖS RAIJONO SAVIVALDYBĖS
VIŠUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

sveikatos priežiūros įstaigų pacientų pasitenkinimo lygis							
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze 10 000 gyv.	1	2,79	3,68	0,86	23,36	0,76	1,79
Sergamumas ŽIV (B20-B24) ir lytiškai plintančiomis ligomis (A50-A64) 10 000 gyv.	0	0	3,59	0	9,02	0	

4.3. Pagerinti motinos ir vaiko sveikata

Kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumas 1 000 gyvų gimusių kūdikių	3	7,5	4,19	0,88	14,85	1,79
2 metų amžiaus vaikų MMR1 (tymu, epideminio parotito, raudonukės vakcina 1 dozė) skiepijimo apimtys proc.	330	96,49	94,15	87,18	100	1,02
1 metų amžiaus vaikų DTP3 (difterijos, stabligės, kokliušo vakcina 3 dozės) skiepijimo apimtys proc.	288	95,68	93,48	81,58	100	1,02
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi vaikų krūminiu dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje	225	6,93	19,98	2,51	64,85	0,35
Vaikų, kuriems nustatytais dantų éduonis (K02), skaičius 10 000 gyv.		3,73	3,44	7,08	8,31	1,08
Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 100 000 gyventojų	2	2,85	5,85	1,02	17,27	0,49

4.4. Stiprinti lėtinį reinfekcinį ligų prevenciją ir kontrolę

Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklis (100-199), 100 000 gyv.	289	807,65	811,97	372,94	1 485,01	0,99
Standartizuotas mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklis (100-199), 100 000 gyv.		870,3	831,46	486,59	1 1160,48	1,04
Mirtingumas nuo piktybinių navikų rodiklis (C00-C97) 100 000 gyv.	91	254,31	287,38	205,1	411,89	0,88
Standartizuotas mirtingumo nuo piktybinių navikų (C00-C97), rodiklis 100 000 gyventojų	91	259,03	287,93	176,06	307,58	0,85
Mirtingumas nuo cerebroaskulinii ligų (I60-I69) 100 000 gyv.	41	114,58	196,01	67,81	500,75	0,58
Standartizuotas mirtingumas nuo cerebroaskulinii ligų (I60-I69) 100 000 gyv.	41	123,96	202,52	72,55	436,25	0,61
Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 100 000 gyv.	97	27,1	42,6	19,7	93,1	0,64
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi atrankinės mamografinės	1 451	29,31	48,8	17,28	73,55	0,61

PLUNGĖS RAIJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje							
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi gimdos kaklelio piktybinių navikų preventinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programoje	3 739	43,52	50,24	27,64	70,01	0,87	
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi stotrosios žarnos vėžio anksstyvosios diagnostikos finansavimo programoje	4 851	45,37	50,44	16,7	71,88	0,9	
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupėi, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programoje	3 237	38,62	37,42	10,01	54,13	1,03	